

Jaarverslag

Onderhoud Enschede BV

BOEKJAAR 2023

Inhoud

	Blad
Bestuursverslag	3
Samengevat	3
Jaarbericht Raad van commissarissen	6
Verantwoording doelbereiking	7
Financieel overzicht	11
Jaarrekening	15
Balans per 31 december 2023	16
Winst-en-verliesrekening 2023	17
Kasstroomoverzicht 2023	18
Toelichting	19
Overige gegevens	30
Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat	31
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	32

Bestuursverslag

Samengevat

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van Onderhoud Enschede BV over het boekjaar 2023. Ook in 2023 hebben we met trots gewerkt om onze overgedragen werkzaamheden in bestekken en projecten integraal te doen en duurzaam bij te dragen aan het op nivo houden en verbeteren van de openbare ruimte in Enschede en het realiseren van onze maatschappelijke arbeidsmarktopgaven.

Terugblik

2023 was een jaar in extremen in meerdere opzichten.

De weersomstandigheden waren in 2023 uitzonderlijk waarin diverse klimatologische records zijn gebroken. In februari was het al vroeg warm voorjaarsweer waardoor het onderhoudsseizoen op tijd is gestart. In de maanden daarna is het afwisselen koud en vooral heel erg nat geweest waarin alleen de maand juni warm en droog was. In juli waren er 2 zomerstormen en daarna zijn in vrijwel alle maanden records gebroken wat betreft hoeveelheid neerslag; nog nooit was het zo nat. Het onderhoudsseizoen was daardoor lang en intensiever dan alle voorgaande jaren van het bestaan van Onderhoud Enschede. Dat heeft veel inzet van onze medewerkers gevraagd en heeft de kwaliteit van onze dienstverlening stevig onder druk gezet. In samenwerking met onze opdrachtgever stadsdeelbeheer hebben we goede afspraken kunnen maken om met name in de zomerperiode weer op het afgesproken kwaliteitsniveau te komen. Dat is een gezamenlijke inspanning geweest en ik ben trots op iedereen die eraan heeft bijgedragen dat Enschede er mooi uit ziet.

En in 2023 zijn we verhuisd naar onze hoofdlocatie aan de Noord Esmarkerrondweg 419. Hieraan hebben veel medewerkers meegedacht en ook meegewerkt. In tijden van onwerkbaar weer in ons eigen reguliere werk, zijn zo veel mogelijk vervangende werkzaamheden opgepakt op het terrein en in de gebouwen aan de Noord Esmarkerrondweg. Het is een 'van, voor en door' medewerkers hoofdlocatie geworden. We hebben bij het realiseren van deze locatie vooral aandacht besteed aan duurzaamheid (hergebruik van materialen, zonnepanelen en van het gas af), klimaatbestendigheid (hergebruik van regenwater en ook groene parkeerplaatsen), biodiversiteit (door zorgvuldige mix van bloemen, heesters en bomen aan te planten) en natuurlijk ook functionaliteit, kostenbestendigheid en behoud van industrieel erfgoed.

Kwaliteit en prestaties

In 2023 hebben we in afstemming met de wens van onze opdrachtgever, onze werkkwaliteit van de onderhoudsbestekken in eigen beheer digitaal gemonitord. De metingen zijn vrijwel realtime volledig inzichtelijk voor de opdrachtgever en worden ook besproken in de overleggen tussen opdrachtgever en Onderhoud Enschede. Hierbij sluit de meetsystematiek aan bij de landelijke CROW beeldlijnen en de kwaliteitsafspraken die hierover met de gemeenteraad Enschede zijn gemaakt. In 2023 zijn in afstemming met de opdrachtgever 2 externe validatiemetingen gedaan om vast te stellen of de toegepaste meetmethoden in lijn met de verwachting zijn. Daar zijn wisselende uitkomsten en acties uit voortgekomen die we in 2024 op zullen pakken. En ook in 2024 nemen we initiatief om wederom te valideren.

De resultaten voldeden in 2023 voor 96% aan de afgesproken kwaliteit op basis van 14.988 random metingen:

In de stadsdelen voldeed 96 % van de metingen aan de afgesproken beeldkwaliteit B
In het centrum voldeed 92 % van de metingen aan de afgesproken beeldkwaliteit A.

De arbeidsmarktparticipatie van doelgroepen was 55% en is de verhouding inzet van arbeidsmarktdoelgroepmedewerkers versus de inzet van vakvolwassen vaktechnische collega's. Deze voldeed net niet aan de afgesproken streefnorm van 60%. Onze prestatie is een lichte verbetering ten opzichte van 2022 (54%) en is cijfermatig deels te verklaren doordat we meer vaktechnisch personeel hebben aangenomen, waaronder een jobcoach; voorheen huurden we deze dienst in en nu hebben we ervoor gekozen om dit intern te willen borgen. Ook speelt het effect van de overname van een team vakvolwassen medewerkers van Twente Milieu mee.

Zonder dit effect was de arbeidsmarktprestatie 57% geweest en dat is een lichte stijging tov 2022 en blijven we de licht stijgende trend voortzetten.

Met het Zone college zijn we in 2022 een opleidingscarrousel gestart. Dit is een opleidingsprogramma om collega's met een ontwikkelcontract vaktechnisch op te leiden. Dit zijn met name ingestroomde doelgroepmedewerkers die geen vaktechnische openbare ruimte achtergrond hebben. Het is een 2 jarig seizoensgericht opleidingsprogramma met 4 instroommomenten per jaar. In de les wordt kennis aangeboden die meteen in het werk toepasbaar is en samen met leermeesters in praktijk gebracht kan worden. In 2023 heeft de eerste lichte de opleiding afgerond en dat betekent dat 14 collega's hun branche erkende diploma hebben behaald.

Medewerkers

In 2023 is het ziekteverzuim gestegen naar 9,8% (8,6% in 2022), de landelijke trend is na Corona jaren licht stijgend. We hebben in 2023 het project 'lang met plezier en gezond aan het werk' in afgeslankte vorm voortgezet omdat er minder tijd voor was wegens de werkzaamheden in de openbare ruimte. Het doel hiervan is om medewerkers uit te dagen, te verleiden en te faciliteren om een levensstijl te ontwikkelen die bijdraagt om met meer plezier en fitter aan het werk te kunnen zijn en dit vol te kunnen houden tot aan hun pensioen. Dat vraagt een lange adem en ook leiderschap.

In 2023 hebben we een nieuwe jobcoach aangesteld die de medewerkers begeleidt met uitdagingen die ze bijvoorbeeld door hun arbeidsbeperking ervaren. Dat is een goede stap geweest in het nog beter begeleiden van medewerkers en ook in het ondersteunen van leidinggevendenden om hun medewerkers passend bij hun capaciteiten en talenten in te kunnen blijven zetten.

Governance

Met de Raad van Commissarissen is 11 x overleg geweest (9x formeel, en 2x in een gezamenlijk regulier overleg met de ondernemingsraad).

Veiligheid

In het laatste kwartaal van 2023 heeft de externe audit plaatsgevonden en is het VCA** (veiligheid-gezondheid en milieu) certificaat verlengd.

Financiën

In het financiële jaarverslag, inclusief de goedkeurende accountantsverklaring, leest u de financiële verantwoording die bij dit boekjaar 2023 hoort.

Het resultaat over 2023 is 459.973,- euro negatief.

Lokaal partnerschap en innovatie

Ons lokaal partnerschap hebben we in 2023 uitgebreid met de samenwerking met Humanitas. We zijn doorstroomtrajecten gestart om Enschede-ers dichterbij een zo regulier mogelijke werkplek te ontwikkelen.

Met Sportaal heeft Onderhoud Enschede het samenwerkingstraject voortgezet om de toekomst van het team buitensport te verkennen. In 2024 komt dit tot besluitvorming.

Tot slot

Ik ben er trots op en heb veel waardering voor alle medewerkers die, ondanks de extreme klimatologische omstandigheden, zich in 2023 blijvend hebben ingezet voor onze stad.

Mark de Jonge Msc

Directeur Onderhoud Enschede BV
1 mei 2024

Jaarbericht Raad van commissarissen

De raad van commissarissen fungeert als toezichthouder op het gevoerde beleid en de algemene gang van zaken bij Onderhoud Enschede BV, is sparringpartner van de directie en vervult de werkgeversrol voor de directeur. De samenstelling is sinds de oprichting in 2017 ongewijzigd en bestond in 2023 uit:

- Anja Timmer (voorzitter)
- Herman Nijhof (organisatie en personeel, tot 5 december 2023)
- Koen Groenewold (financiën)
- Bertus Ijdens (organisatie en personeel, vanaf 5 december 2023)

We zijn in 2023 11 keer bijeen geweest, waarvan 2 aandeelhoudersvergaderingen en 2 artikel 24 besprekingen met de OR en hebben de volgende onderwerpen besproken:

- Verbouw Noord Esmarkerrondweg 419. In maart 2020 is de nieuwe locatie Noord Esmarkerrondweg 419 aangekocht en is gereed gemaakt voor tijdelijke huisvesting voor team Oost. In 2021 is de planvorming, (her)ontwerp, sloop en sanering gestart. In 2022 is de aanbesteding gestart. Door Corona en de oorlog in Oekraïne is de inflatie sterk gestegen en ook in de bouw vertaalt dit zich in schaarste van materialen en in zeer sterke prijsstijgingen. In 2023 is de bouw afgerond en is de locatie in gebruik genomen en zoeken we oplossingen voor de ontstane situatie op het achterterrein.
- Strategie om invulling te geven aan de sociaal maatschappelijke doelstelling van Onderhoud Enschede. In de dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Enschede is de streefnorm afgesproken om de verhouding tussen medewerkers uit arbeidsmarkt doelgroepen (oa SW, LKS, begeleid werkers) en vakvolwassen medewerkers op 60/40 te houden. In 2023 is de samenwerking met Humanitas gestart en hebben 14 doelgroepmedewerkers hun interne branche erkende opleiding afgerond.
- Kostprijsontwikkeling. Als gevolg van Corona en oorlog in Oekraïne zijn prijzen wereldwijd zeer sterk gestegen, dat betekent voor Onderhoud Enschede zeer sterke kostenstijgingen. Onder andere van inkoop van brandstof, rijdend materieel en onderdelen tbv het onderhoud van het wagenpark. We hebben er voor moeten kiezen deze niet beïnvloedbare kostenstijgingen door te berekenen aan de opdrachtgever gemeente Enschede en de structurele effecten in de begroting van 2023 te vertalen.
- Samenwerking met gemeente Enschede. In 2023 is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst getekend. De RvC ondersteunt de koers van harte en ziet ook aandachtspunten welke in een brief zijn vastgelegd en ook gedeeld met de samenwerkingspartijen.
- Goedkeuren jaarverslag 2022 en begroting 2024 en kennisnemen van de meerjareninvesteringsbegroting 2024-2027. De tussentijdse financiële kwartaalrapportages en investeringsvoorstellen voor de nieuwbouwlocatie zijn uitvoerig besproken.
- Bespreken van de algemene stand van zaken met de Ondernemingsraad in de reguliere artikel 24 bijeenkomst. De bijeenkomst in mei is afgelast wegens persoonlijke omstandigheden.
- In 2023 is Herman Nijhof als RvC lid gestopt conform het rooster van aftreden. In afstemming met de aandeelhouder is na een open procedure op voordracht van de ondernemingsraad en de RvC, Bertus Ijdens benoemd als nieuw RvC lid in de portefeuille organisatie en personeel.

Als Raad van Commissarissen zijn we trots op alle medewerkers van Onderhoud Enschede. Het is een voorrecht Commissaris te mogen zijn bij dit prachtige bedrijf.

Namens de RvC

Anja Timmer
Voorzitter

Verantwoording doelbereiking

In de statuten van Onderhoud Enschede BV (vestigingslocatie Noord Esmarkerrond 419 Enschede) heeft de organisatie bij oprichting op 1 maart 2016 de opdracht gekregen van de 100% aandeelhouder de Gemeente Enschede om de volgende doelen te bereiken:

- a. het verrichten van activiteiten ten behoeve van het (doen) aanleggen, beheren en onderhouden van de openbare ruimte, waaronder mede wordt verstaan andere gemeentelijke eigendommen zoals riolering, installaties en begraafplaatsen, in Enschede;
- b. het bieden van passende werkzaamheden aan gehandicapten en kwetsbaren;
- c. het ontwikkelen, stimuleren en ondersteunen van mensen om een verbeterde positie op de arbeidsmarkt te (kunnen) verkrijgen;
- d. het initiëren, creëren, organiseren en uitvoeren van werk en het bevorderen van de arbeidsmarkt voor met name diegenen die in de toetreding tot de arbeidsmarkt wordt belemmerd;
- d. in het kader van de Wet sociale werkvoorziening arbeid bieden onder aangepaste omstandigheden aan de in de Wet sociale werkvoorziening bedoelde personen;
- e. het realiseren van sociale activering, scholing en andere stimuleringsactiviteiten ten behoeve van in de Wet sociale werkvoorziening bedoelde personen; alsmede al hetgeen met een en ander verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin.

Producten:

Openbare ruimte

Hieraan is concreet invulling gegevens door uitvoering van onderhoudsbestekken (voor stadsdeelbeheer, wegen, riolering en begraafplaatsen&gedenkparken), het uitvoeren van taken in het kader van de wet op de lijkbezorging, en het uitvoeren van aanlegprojecten in de openbare ruimte voor onze belangrijkste opdrachtgever en afnemer Stadsdeelbeheer Gemeente Enschede.

In 2023 hebben we in afstemming met de wens van onze opdrachtgever, onze werkkwaliteit van de onderhoudsbestekken volledig in eigen beheer digitaal gemonitord. De kwaliteitsmetingen zijn volledig en ook real time inzichtelijk voor onze opdrachtgever stadsdeelbeheer en deze worden ook besproken in de voortgangsoverleggen. Hierbij sluit de meetsystematiek aan bij de landelijke CROW beeldlijnen en de kwaliteitsafspraken die hierover met de gemeenteraad Enschede zijn gemaakt. In 2023 zijn in afstemming met de opdrachtgever 2 externe validatiemetingen gedaan om vast te stellen of de toegepaste meetmethoden in lijn met de verwachting zijn. Daar zijn wisselende uitkomsten en acties uit voortgekomen die we in 2024 op zullen pakken. En ook in 2024 nemen we initiatief om wederom te valideren.

De resultaten voldeden in 2023 voor 96% aan de afgesproken kwaliteit op basis van 14.988 random metingen:

In de stadsdelen voldeed 96 % van de metingen aan de afgesproken beeldkwaliteit B
In het centrum voldeed 92 % van de metingen aan de afgesproken beeldkwaliteit A.

Arbeidsmarkttoeleiding kwetsbaren

De arbeidsmarktprestatie is concreet ingevuld door het aantal arbeidsmarkt doelgroep medewerkers op het afgesproken niveau te houden. De arbeidsmarktparticipatie van doelgroepen was 55% en is de verhouding inzet van arbeidsmarkt doelgroep medewerkers versus de inzet van vakvolwassen vaktechnische collega's. Deze voldeed net niet aan de afgesproken streefnorm van 60%, en is licht gestegen ten opzichte van 2022 (54%). En is cijfermatig deels te verklaren doordat we meer vaktechnisch personeel hebben aangenomen, waaronder een jobcoach; voorheen huurden we deze dienst in en nu hebben we ervoor gekozen om dit intern met formatie te willen borgen. Ook speelt het effect van de overname in 2021 van een team vakvolwassen medewerkers van Twente Milieu mee.

Zonder dit effect was de arbeidsmarktprestatie 57% geweest en dat is een lichte stijging tov 2022 en blijven we de licht stijgende trend dus voortzetten.

We ervaren dat we op meer fronten inzet moeten blijven doen om geschikte arbeidsmarktkandidaten in dienst te kunnen nemen, deze komen nu uit verschillende 'instroomkanalen'. Tot de wijzigingen in de wet op de sociale werkvoorziening kwamen de arbeidsmarkt doelgroep medewerkers voornamelijk vanuit de DCW.

Leveranciers

In 2023 zijn door gegaan met onze leveranciersdagen. We hebben marktpartijen en vaste leveranciers uitgenodigd om de samenwerking met ons te evalueren. Die is goed en er zijn ook verbeterpunten te behalen. Er wordt breed gedeeld dat we elkaar in de toekomst vaker, eerder en nauwer op moeten zoeken. Iedereen ervaart de krappe arbeidsmarkt en ook de steeds schaarsere materialen en beschikbaarheid van (onderdelen voor) materieel. Om de werkopgaven kwalitatief goed te kunnen blijven doen is het noodzakelijk nog planmatiger samen te werken en veel eerder tot uitvragen van projecten te komen. Dit vraagt ook van opdrachtgevers van de gemeente Enschede om verder vooruit te kijken en project-uitvragen eerder te doen.

We hebben meer werk in vaste contracten bij marktpartijen ondergebracht en hebben we de voorbereiding gedaan dit vanaf 2024 ook langjariger te gaan doen. Ook hebben we samenwerking gezocht met marktpartijen om materieel uit te wisselen om ervaringen op te doen met duurzaam vervoer. Met een civiele partij kiezen we ervoor om op ons eigen terrein energie op te gaan wekken en elektrisch materieel op te laten.

Doorontwikkeling van de organisatie

Veiligheid en kwaliteitsborging

Veiligheids certificering

In 2023 is in het kader van VCA gewerkt aan het herijken van de veiligheidsorganisatie. Dat is nodig omdat we van een 'meer locatiemodel', naar een '2 hoofdlocatiemodel' zijn gegaan. Het doel is veilig werken borgen voor onze medewerkers, maar ook voor gebruikers van de openbare ruimte zoals bewoners. VCA staat voor Veiligheid, Gezondheid en Milieu (VGM) Checklist Aannemers. Het helpt om veilig en gezond te werken te borgen en het aantal ongevallen te verminderen.

In het laatste kwartaal van 2023 heeft EBN Certification de volledige audit uitgevoerd met een nieuwe auditor. Het VCA** certificaat opnieuw toegekend aan Onderhoud Enschede BV.

Kwaliteitsborging

We borgen de kwaliteit van onze onderhoudsbestekken door dagelijks metingen te doen. De meetlocaties worden random gegenereerd uit de digitale werkomgeving.

De resultaten voldeden in 2023 voor 96% aan de afgesproken kwaliteit op basis van 14.988 random metingen:

In de stadsdelen voldeed 96 % van de metingen aan de afgesproken beeldkwaliteit B
In het centrum voldeed 92 % van de metingen aan de afgesproken beeldkwaliteit A.

Medewerkers

In 2023 is het ziekteverzuim gestegen naar 9,8% (8,6% in 2022), de landelijke trend is na Corona jaren licht stijgend. We hebben in 2023 het project 'lang met plezier en gezond aan het werk' in afgeslankte vorm voortgezet omdat er minder tijd voor was wegens de werkzaamheden in de openbare ruimte. Het doel hiervan is om medewerkers uit te dagen, te verleiden en te faciliteren om een levensstijl te ontwikkelen die bijdraagt om met meer plezier en fitter aan het werk te kunnen zijn en dit vol te kunnen houden tot aan hun pensioen. Dat vraagt een lange adem en ook leiderschap. We merken dat de hoge leeftijdsopbouw en het langjarig verrichten van uitvoerende werkzaamheden zwaar wordt en incidenteel tot langdurige uitval leidt. Dit in combinatie met opschuivende pensioendata maakt dat medewerkers (soms gedeeltelijk) uitvallen en passend vervangend werk steeds lastiger te vinden is.

In 2023 hebben we een nieuwe jobcoach aangesteld die de medewerkers begeleidt met uitdagingen die ze bijvoorbeeld door hun arbeidsbeperking ervaren. Dat is een goede stap geweest in het nog beter begeleiden van medewerkers en ook in het ondersteunen van leidinggevenden om hun medewerkers passend bij hun capaciteiten en talenten in te kunnen blijven zetten.

We zetten in op initiatieven tbv duurzame inzetbaarheid door periodiek op alle locaties een fysiotherapeut in te zetten tbv preventief advies over minimaliseren van lichamelijke belasting. We investeren ook in machines om fysieke belastbaarheid te verminderen, bijvoorbeeld in elektrisch aangedreven kettingzagen. Deze laatste verminderen de trillingsbelasting aanzienlijk ten opzichte van motorkettingzagen. Ook meten we concreet via een periodiek medisch onderzoek (PMO) wat de voortgang is op vaste onderwerpen. Ditr voeren we in januari 2024 weer uit.

Door Corona hebben we niet het hele opleidingsprogramma uit kunnen voeren. In 2023 hebben een inhaalslag gemaakt. We hebben ook geïnvesteerd in het opleiden van interne leermeesters die trainingen geven aan eigen medewerkers. We merken dat medewerkers dit heel erg aanspreekt en het past heel erg goed bij onze doelen als leerwerkbedrijf.

Uit de jaarrapportage van onze vertrouwenspersonen blijkt dat in 2023 weinig incidenten waren, deze zijn in goed overleg opgelost. Het aantal incidenten voor het 6^e jaar op rij constant laag.

Samenwerkingsverbanden

In 2022 en 2023 hebben we in samenwerking met onze belangrijkste samenwerkingspartner stadsdeelbeheer veel tijd en energie gestoken in een nieuwe samenwerkingsdocument. We wilden het bestaande document (DVO) herzien en aanpassen aan de actuele ontwikkelingen. Tevens was er behoefte om teksten te herzien en eenduidig uitlegbaar te maken. Dit komt de samenwerking op alle werknivo's ten goede en voorkomt ruis en interpretatieverschillen. We hebben het traject afgesloten in een gezamenlijke bijeenkomst voor medewerkers van SDB en OE zodat iedereen op de hoogte is van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst (SOK)

Met Humanitas onder dak werken we al langer samen via het samenwerkingsverband de Performance Factory. We werken in de Performance Factory aan het ontwikkelen van ieders talent en dat doen we door te verbinden en door samen te werken. Onderhoud Enschede daar sinds 2016 zijn metaalwerkplaats ondergebracht en werken we intensief samen met de houtwerkplaats van woningcorporatie Domijn en Sportaal. Naast efficiënter gebruik van deze werkplaatsen is ook het doel om Enschede-ers met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden om een verbeterde maatschappelijke positie te krijgen. Met Humanitas zijn we intensiever gaan samenwerken om jongeren die dak en thuisloos zijn geworden en onderdak vinden in de opvangvoorziening TOV, weer ontwikkelperspectief te geven.

Met het Zone college zijn we in 2022 een opleidingscarrousel gestart. Dit is een opleidingsprogramma om collega's met een ontwikkelcontract, dit zijn met name ingestroomde doelgroepmedewerkers die geen vaktechnische openbare ruimte achtergrond hebben, vaktechnisch bij te spijkeren. Het is 2 jarig seizoensgericht opleidingsprogramma met 4 instroommomenten per jaar. In de les wordt kennis aangeboden die meteen in het werk toepasbaar is en samen met leermeesters in praktijk gebracht kan worden. De opleiding wordt erkend door de branche en in 2023 hebben de eerste 14 kandidaten dit succesvol afgerond.

Met Sportaal heeft Onderhoud Enschede het traject om de toekomst van het team buitensport te verkennen een vervolg gegeven met een samenwerkingspilot. In 2024 dit traject tot besluitvorming komen.

Ontwikkelingen in 2025

Operationeel en financieel

In onze producten verwachten we op basis van de arealen en prognoses een gelijkblijvend omzetvolume. Een positief verloop van de uitvoeringspilot met Sportaal zou positieve gevolgen voor de omzet in 2025 kunnen betekenen.

Door ongekend hoge inflatie zijn de kosten van arbeid, machine en materialen fors gestegen. Dit leidt in 2024 tot structureel hogere kosten nivo's en dat nivo verwachten we in 2025 ook. We verachten dat de extreme kostenstijgingen van 2022 en 2023 af vlakken maar nog niet het constante nivo van de jaren ervoor zullen hebben.

Financieel overzicht

In dit hoofdstuk is de toelichting op de jaarrekening opgenomen; de volledige gewaarmerkte financiële jaarstukken, de goedkeurende verklaring en de aanbiedingsbrief van de accountant (Eshuis) zijn opgenomen.

Eindresultaat en bestemmingsvoorstel

Het eindresultaat van de Onderhoud Enschede BV in 2023 is 459.973 euro negatief met een omzet van 18.125.210 euro.

Als bestemming voor dit resultaat stel ik de aandeelhoudersvergadering voor om dit resultaat te onttrekken aan het eigen vermogen (EV). In 2019 is met de aandeelhouder de streefwaarde 25% afgesproken. De solvabiliteit komt na de voorgestelde resultaatbestemming uit op 19,8 bij een current ratio van 1,13.

Samenstelling van dit resultaat

In 2023 is het resultaat van Onderhoud Enschede BV gerealiseerd door verschillende oorzaken. Onze kosten zijn op een aantal punten afgeweken van de begroting. We hebben met name meer inhuur van medewerkers moeten doen om de klimatologische effecten op het onderhoudsnivo het hoofd te kunnen bieden. Dit is een hoeveelheidseffect, maar ook een prijseffect omdat in de piekdrukke van het werk de prijs via vraag en aanbod tot stand komt. En door de schaarste op de arbeidsmarkt was die hoger dan begroot.

De kosten voor uitbesteed werk en inhuur zijn ook hoger uitgevallen doordat in 2023 afgesloten CAO's doorwerken in inhuurtarieven. Tevens zijn de kosten voor onderhoud materieel (werkplaatstarieven, materialen en technische onderdelen) hoger uitgevallen dan begroot. Dit zijn branchebrede effecten in de automotive.

Tot slot zit in het resultaat een eenmalige kostenpost voor energie. Op de locatie Hengelosestraat 77 is de regelenheid die de meterstanden automatisch doorgeeft defect geraakt. Dit ligt buiten de verantwoordelijkheid van Onderhoud Enschede, maar het effect ervan is dat energieverbruik van 2022 alsnog in 2023 is gefactureerd door de energieleverancier. Dit heeft het resultaat stevig negatief beïnvloed.

Ontwikkeling tijdens boekjaar.

Gedurende het boekjaar is het tot en met het vierde kwartaal spannend geweest of we in staat zijn onze werkzaamheden uit te voeren. Het is na de zomer namelijk vrijwel onophoudelijk zeer nat weer geweest waardoor we op onze onderhoudsbestekken lang inzet hebben moeten doen. In oktober hebben we in de bedrijfsvoeringsgesprekken met onze opdrachtgever al de verwachting aangegeven dat we op met name het schoffelbestek een fors tekort verwachten. Door een hausse aan laat gegunde projectopdrachten maakt dat het werk in het 4^e kwartaal onder druk stond, we hebben door het extreem natte 4^e seizoen niet alle werkzaamheden uit kunnen voeren waardoor er een grotere onderhanden werk positie is ontstaan dan in 2022.

In 2023 is de verbouw van de hoofdlocatie aan de Noord Esmarkerrondweg 419 gerealiseerd. Na de gunning in 2022 hebben we keuzes gemaakt om onderdelen van de verbouwing niet door de aannemer uit te laten voeren, maar in eigen beheer op te pakken. Dit heeft geleid tot minderwerk voor de bouw- en installatie aannemer op het gebied van installaties, inrichten van magazijnen & stallingen en aanleg en inrichting van het voorterrein. Dat heeft geleid tot het activeren van 6000 manuren (ongeveer 4 fte) voor een totaal van 180.000,- en dit volgt de verwerkingswijze als ware dit kosten van een externe aannemer.

Risico's en onzekerheden

Het grootste operationele risico voor Onderhoud Enschede is de invloed van het weer op onze werkzaamheden. Het (ARBO) technisch niet kunnen werken wegens kou, hevige regen of hitte zorgt ervoor dat we niet alle geplande productieve uren effectief kunnen maken. Tevens bepaalt het weer de groeizaamheid van de natuur en dus hoe vaak er moet worden gemaaid en onkruid wordt verwijderd.

We denken steeds vaker te merken dat het onderhoudsseizoen wordt verlengd doordat het in het voorjaar eerder warm is en ook grasmaaien in november komt voor, waarbij zomers heter en droger lijken te worden. De korte en hevige buien zorgen dan voor extra inzet voor onze piketdienst die 24 uur per dag beschikbaar is. We managen dit risico door jaarlijks in de tariefbepaling de mate van onwerkbaar weer in te schatten op basis van gegeven van voorgaande jaren. Extremen die dit overstijgen moeten we opvangen uit de algemene reserves. Als risico in 2024 identificeren we naast bovengenoemde risico's ook risico's als gevolg van inflatie en beschikbaarheid van (nieuwe) medewerkers, machines en materialen. Deze hogere kostennivo's zijn structureel en autonoom en niet door ons te beïnvloeden en vertalen zich in gestegen uurtarieven.

Fraude analyse en de beheersingsmaatregelen

Op lokaal niveau nemen risico's op het gebied van fraude toe. Dit komt in zowel kleine als grote organisaties voor. Buiten het feit dat fraude financiële schade kan toebrengen, schaadt het ook de integriteit van de organisatie. Door onze nauwe verbinding met de Gemeente Enschede het van groot belang om integriteitsschade te voorkomen.

Door middel van risicomanagement brengt de directie op een gestructureerde manier de risico's in kaart. Jaarlijks neemt Onderhoud Enschede deel aan de Naris risicoscan. Deze biedt de Gemeente Enschede aan haar verbonden partijen aan. Zodra deze risico's in kaart zijn gebracht is het belangrijk ze te evalueren en er proactief mee om te gaan. Eind 2022 heeft een reguliere inspectie van de Omgevingsdienst Twente van fase 2 van de sloop en sanering ikv de verbouw van onze hoofdlocatie aan de Noord Esmarkerrondweg 419 plaatsgevonden. Dat heeft in 2023 tot gesprekken en correspondentie geleid waarin Onderhoud Enschede in de gelegenheid is gesteld om met oplossingsvoorstellen te komen. Dat proces is complex en is ultimo 31/12/23 nog niet opgelost.

Onderstaand brengen wij inzicht in de fraude analyse en beheersmaatregelen.

Ongewenste toegang tot objecten: Alle werklocatie van Onderhoud Enschede zijn voorzien van toegangscontrole door persoonsgebonden toegangsdruppels. Ook de voertuigen zijn voorzien van blackboxes en persoonsgebonden startonderbrekers. Sinds december 2022 is camerabewaking aangebracht om ook in de 's nachts onze eigendommen te bewaken. We hebben in 2023 helaas gemerkt dat het ook overdag noodzakelijk is om onze eigendommen met camera's te blijven bewaken.

Ontvreemden goederen (voorraden, mobiel, laptop): Door dagelijkse registratie en centrale uitgifte en inname van handgereedschappen moet het lastiger worden om goederen te ontvreemden. Tevens maakt een groot deel van het personeel gebruik van laptops, tablets en smartphones. Deze zijn voorzien van locatieaanduiding zodat ze bij vermissing of ontvreemding teruggevonden kunnen worden. Het beheer is ondergebracht bij de team techniek medewerker; alle items worden uitgegeven met een getekende persoonsgebonden gebruikersovereenkomst.

Ongewenste toegang tot data: In december 2022 heeft een upgrade van het IT netwerk plaatsgevonden. En ook is meteen de toegang aangescherpt wbt wachtwoorden beleid en dit wordt nav de IT audit in 2023 in 2024 verder aangescherpt en geborgd. Ook gaan beeldschermen uit; na 2 minuten 'geen gebruik' moet opnieuw worden ingelogd.

Management Override: Het oneigenlijk beïnvloeden van financiële resultaten door het management wordt voorkomen door de onafhankelijke rol van medewerkers van financiële afdeling en de governance structuur van de organisatie. Bij inmenging van het management is dit bekend bij de eindverantwoordelijk medewerker van de financiële administratie.

Ongeautoriseerde betalingen: Overboeken van banktegoeden door betaalbevoegde medewerkers. Het overboeken van betalingen gaat altijd middels een 4 ogen principe. De betalingen kunnen door slechts een zeer beperkt aantal personen binnen de organisatie worden verricht.

Continuïteit van Onderhoud Enschede BV

Continuïteit betreft het voortbestaan van een organisatie op korte en op langere termijn. Hoewel de toekomst per definitie onzeker is, kunnen we op basis van de cijfers en prestaties van de afgelopen jaren stellen dat op korte termijn de toekomst, ondanks het verliesjaar 2023, bestendig is.

Op lange termijn kunnen we stellen dat, door onder andere de vergroening- en verduurzamingsambitie van onze opdrachtgever en aandeelhouder Gemeente Enschede, de aankomende jaren de continuïteit van opdrachten gewaarborgd kan worden. Verwachting is dan ook dat we de actuele cijfers weer richting positieve resultaten kunnen trekken naar de aankomende jaren.

Operationeel begint het op dit moment krap te worden met de beschikbaarheid van (nieuwe) medewerkers, materieel en materialen. Dit lijkt in 2024 zeker niet makkelijker te worden en vraagt extra inzet van P&O en team techniek om voldoende beschikbaarheid te kunnen borgen.

Op financieel gebied staat Onderhoud Enschede B.V. er stabiel voor, de solvabiliteit ontwikkelde de afgelopen jaren met bescheiden stappen naar het afgesproken nivo van 25% (daar waar 35% de advieswaarde is) en daar zetten we door het verliesjaar 2023 momenteel een stap terug. De liquiditeitsratio is afgenomen doordat we de opgenomen hypothecaire lening hebben geïnvesteerd in de nieuwe hoofdlocatie. Desondanks heeft deze een waarde op balansdatum die gedegen is.

Toelichting op de balans

Voorzieningen:

Onder de voorzieningen zijn een drietal voorzieningen opgenomen inzake:

- degeneratiekosten (tbv verwachte vervroegde vervanging als gevolg van reparaties),
- inboet (noodzakelijke vervanging agv regulier risico op uitval plantmaterieel)
- watergeven in 2^e jaar van aanlegwerk (deze werkzaamheden zijn reeds afgerekend met de opdrachtgever, maar moeten nog wel worden uitgevoerd)

Langlopende schulden:

Het saldo aan langlopende schulden omvat de lening BNG (1.500.000,-) tbv reguliere vervangingsinvesteringen materieel en 4.754.000 tbv de investeringen in de verwerving en aanpassing van de nieuwe hoofdlocatie. Daarnaast zijn er de leaseverplichtingen met een looptijd langer dan 1 jaar.

Kortlopende schulden:

Het saldo aan kortlopende schulden bestaat uit de leaseverplichtingen korter dan 1 jaar, crediteuren en nog te ontvangen facturen, betalingen onderweg en reserveringen vakantiegeld en verlofdagen. De hoogte van de crediteuren wordt voornamelijk veroorzaakt door de Gemeente Enschede.

Kentallen

	Eigen vermogen	Solvabiliteit	Current Ratio	Aantal medewerkers in dienst
2016	231.580,-	2,5	0,86	0
2017	858.512,-	15,3	0,82	1,39
2018	971.574,-	15,44	1,89	12,68
2019	1.346.156,-	16,1	1,45	32,45
2020	1.865.511	18,3	1,76	38,94
2021	2.375.609	20,8	3,60	68,01
2022	2.664.441	21,8	2,0	88,27
2023	2.204.468	19,8	1,13	103,54

Jaarrekening

- Balans
- Winst-en-verliesrekening
- Kasstroomoverzicht
- Toelichting

Balans per 31 december 2023

"(vóór resultaatverdeling)"

	<u>31 december 2023</u>		<u>31 december 2022</u>	
	€	€	€	€
Activa				
Vaste activa				
Materiële vaste activa (B1.1)		7.758.330		5.836.276
Vlottende activa				
Vorderingen (B1.2)	2.639.952		2.252.648	
Onderhanden projecten (B1.7)	54.186		146.637	
Liquide middelen	<u>724.636</u>		<u>4.007.887</u>	
		<u>3.418.774</u>		<u>6.407.172</u>
Totaal		<u>11.177.103</u>		<u>12.243.448</u>
Passiva				
Eigen vermogen (B1.3)				
Aandelenkapitaal		1		1
Overige reserves	<u>2.664.440</u>		<u>2.375.608</u>	
		2.664.440		2.375.609
Onverdeeld resultaat		<u>-459.973</u>		<u>288.833</u>
		2.204.468		2.664.441
Voorzieningen (B1.4)		153.567		159.542
Langlopende schulden (B1.5)		5.781.833		6.256.908
Kortlopende schulden				
Onderhanden projecten (B1.7)	612.826		291.405	
Schulden (B1.6)	2.424.409		2.871.152	
		<u>3.037.235</u>		<u>3.162.557</u>
Totaal		<u>11.177.103</u>		<u>12.243.448</u>

Winst-en-verliesrekening 2023

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Netto-omzet	17.945.210	16.834.734
Overige bedrijfsopbrengsten	<u>1.000.537</u>	<u>761.432</u>
Som der bedrijfsopbrengsten	18.945.747	17.596.166
Kosten van grond- en hulpstoffen	3.270.213	3.292.108
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten (W/V1.1)	6.676.218	5.755.470
Lonen en salarissen (W/V1.2)	3.727.391	3.101.154
Sociale lasten	595.978	493.255
Afschrijvingen op materiële vaste activa (W/V1.3)	837.919	623.280
Overige bedrijfskosten (W/V1.4)	<u>4.239.318</u>	<u>3.979.618</u>
Som der bedrijfslasten	19.347.038	17.244.886
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		
Rentelasten en soortgelijke lasten	54.338	67.768
Resultaat voor belastingen	-455.629	283.513
Belastingen	4.344	-5.320
Resultaat na belastingen	-459.973	288.833

Kasstroomoverzicht 2023

	2023	2022
	€	€
Kasstroom operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	-401.291	351.280
aanpassing voor:		
Afschrijving en overige waardevermindering	837.919	623.280
Mutatie voorziening	<u>-5.975</u>	<u>11.998</u>
	831.944	635.278
Verandering in werkkapitaal:		
Vorderingen	-387.304	3.743.201
Onderhanden projecten	413.872	40.721
Kortlopende schulden	-446.743	842.293
Saldo werkkapitaal	<u>-420.175</u>	<u>4.626.214</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	10.478	5.612.772
Ontvangen interest	-	-
Vennootschapsbelasting	-4.344	5.320
Betaalde interest	<u>-54.338</u>	<u>-67.768</u>
	-58.682	-62.448
Kasstroom uit operationele activiteiten	-48.204	5.550.325
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings	-2.778.688	-2.740.489
Desinvesterings	18.715	768
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.759.973	-2.739.721
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aangetrokken lening (deel langlopend)	-	-
Aflossing	-472.167	-472.167
Mutatie in lease	-3.262	-17.870
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-475.429	-490.037
Netto kasstroom	-3.283.605	2.320.567
Verloop van de geldmiddelen is als volgt:		
Stand per 1 januari	4.008.241	1.687.675
Mutatie boekjaar	-3.283.605	2.320.567
Stand per 31 december	724.636	4.008.241

Toelichting

Algemeen

Activiteiten

Onderhoud Enschede BV is op 1 maart 2016 opgericht.

De activiteiten van Onderhoud Enschede BV, statutair en feitelijk gevestigd op Noord Esmarkerrondweg 419, 7533 BL te Enschede en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 65467264, bestaan voornamelijk uit:

- Het verrichten van activiteiten ten behoeve van het aanleggen en onderhouden van openbare ruimten in Enschede;
- Het bieden van passende werkzaamheden aan gehandicapten en kwetsbaren;
- Het ontwikkelen, stimuleren en ondersteunen van mensen om een verbeterde positie op de arbeidsmarkt te (kunnen) krijgen, alsmede al hetgeen met een en ander verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De waarde van de gerelateerde activa en leaseverplichting zijn in de toelichting van balansposten verantwoord.

De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. De jaarrekening bevat financiële informatie van een individuele rechtspersoon; Onderhoud Enschede is geen onderdeel van een groep maatschappijen. De rapporteringsvaluta is euro. De geldeenheid worden in euro's uitgedrukt, tenzij anders vermeld.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Leasing

Financiële leasing: De vennootschap leaset een deel van het machinepark; hierbij heeft de vennootschap grotendeels de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van deze activa. Deze activa worden geactiveerd in de balans bij aanvang van het leasecontract tegen de reële waarde van het actief of de lagere contante waarde van de minimale leasetermijnen. De leaseverplichtingen worden exclusief de rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden.

De rentecomponent wordt gedurende de looptijd van het contract verantwoord in de winst-en-verliesrekening. De relevante activa worden afgeschreven over de resterende gebruiksduur of, indien korter, de looptijd van het contract.

Operational lease : Bij de vennootschap bestaan er leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan.

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost onder de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'.

Onderhoud Enschede heeft geen afgeleide financiële instrumenten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Eind van 2016 heeft een overdracht van tractie door de Gemeente Enschede aan Onderhoud Enschede BV plaatsgevonden. Deze overdracht heeft tegen boekwaarde op de balans van de Gemeente Enschede plaatsgevonden. De resterende afschrijvingstermijnen worden gerespecteerd, dat kan resulteren in afwijkende afschrijvingstermijnen. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden geactiveerd als onderdeel van het actief.

Kosten voor onderhoud van machines en voertuigen worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Onderhanden projecten

Onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten verminderd met gedeclareerde termijnen en indien van toepassing de hierop verwerkte verliezen. De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend. Indien het totaal van de onderhanden projecten een creditstand vertoont, wordt deze gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

De looptijd van de projecten zijn overwegend korter dan twaalf maanden en er is sprake van een gelijkmatige stroom van projecten met een stabiele omvang, waarbij de gereedkoming een patroon van regelmatige spreiding toont. Hierbij worden de verwachte verliezen onmiddellijk in de winst- en verliesrekening als last verwerkt en winsten bij gereedkoming van een project (de Zero Profitmethode).

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Voorzieningen

Garantievoorziening

De garantievoorziening is overwegend kortlopend van aard en is in die zin tegen de nominale waarde van de uitgaven, die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, gewaardeerd. Ten laste van de voorziening komen de kosten die voortvloeien uit het honoreren van garantieclaims.

Langlopende en kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Onder de langlopende schulden zijn ook de financial lease-verplichtingen opgenomen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot dat moment in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen opbrengsten die voortkomen uit (incidentele) bedrijfsactiviteiten en bestaan uit:

- loonkostensubsidies;
- boekwinsten verkoop materiële vaste activa;
- bijdrage inhuur en opleidingen

Loonkostensubsidies

Loonkostensubsidies worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening, en waarbij actieve belastinglatenties (indien van toepassing) slechts worden gewaardeerd voor zover de realisatie daarvan waarschijnlijk is. Onderhoud Enschede BV is een privaatrechtelijk lichaam van gemeente Enschede, de gemeente Enschede is 100% aandeelhouder. De quasi- inbestedingsvrijstelling is alleen van toepassing voor activiteiten verricht voor gemeente Enschede (-of voor partijen waar de gemeente ook 100% van de aandelen in heeft, zoals Sportaal BV en De Twentse Schouwburg NV).

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

Materiële vaste activa

De afschrijvingstermijnen gehanteerd voor materiële vaste activa die van de Gemeente Enschede zijn overgenomen zijn, conform afspraak met Gemeente Enschede, gebaseerd op de resterende afschrijvingstermijnen.

Voor door Onderhoud Enschede BV aangeschafte activa worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

- ICT 5 jaar
- Tractiemiddelen 5 tot 8 jaar (uitzondering tractoren, hiervoor geldt een afschrijvingstermijn van 10 jaar)
- Personenwagens 8 jaar
- Overig materieel 5 tot 8 jaar
- Overige activa variërend 2 tot 8 jaar

Van de materiële vaste activa heeft per 31 december 2023 een bedrag ad € 2.708 betrekking op activa, waarvan de rechtspersoon de juridische eigendom niet heeft.

Het gebouw wordt als volgt afgeschreven:

- Bouwkundig 30 jaar
- Installaties 15 jaar
- Alarm / beveiliging 15 jaar
- ICT 10 jaar
- Interieur 15 jaar
- Terrein (hekken, bestrating) 25 jaar
- Personele inzet 25 jaar

Het verloopoverzicht van de materiële vaste activa is als volgt:

(B1.1)

Stand 31-12-2023

Bedragen in €

	Gebouwen	Vervoermiddelen (pickup's, bestelbus)	Tractie (maaiwerktuig, tractor)	Tractie Lease (maaiwerktuig, tractor)	ICT	Overig materieel	MVA in uitvoering	Totaa
Omschrijving								
Aanschafwaarde								
1 januari 2023	0	3.215.254	2.348.970	436.577	90.255	90.637	2.854.970	9.036.663
Investerings	4.843.166	540.052	193.264	-	36.666	20.510	1.988.196	7.621.854
Desinvesteringen		-239.413	-59.938	-	-	-	-4.843.166	-5.142.517
Stand per 31-12-2023	4.843.166	3.515.893	2.482.296	436.577	126.921	111.147	0	11.516.000
Cumulatieve afschrijving								
1 januari 2023	0	1.482.643	1.227.504	415.801	60.657	13.783	-	3.200.388
Jaarafschrijvingen	125.280	350.696	316.320	17.868	10.341	17.414	-	837.919
Desinvesteringen		-121.446	-159.190	-	-	-	-	-280.636
Cumulatieve afschrijving per 31 december 2023	125.280	1.711.893	1.384.634	433.669	70.998	31.197	-	3.757.671
Boekwaarde per 1 januari 2023		1.732.611	1.121.466	20.776	29.598	76.854	2.854.970	5.836.276
Boekwaarde per 31 december 2023	4.717.886	1.804.000	1.097.662	2.908	55.923	79.950	0	7.758.330

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa ontstaan uit de facturatie / nog te factureren bedragen van uitgevoerde projecten in 2023 en bestaan daarnaast uit vooruitbetaalde kosten met betrekking tot boekjaar 2024.

(B1.2)

Bedragen in €	2023	2022
	€	€
Debiteuren	258.406	299.753
Vordering op participanten (<i>gemeente Enschede</i>)	1.434.632	1.409.203
Nog te factureren bedragen *	763.583	64.465
Te vorderen BTW	-	293.500
Lening Gemeente Enschede	-	-
Overige vorderingen en overlopende passiva	183.331	185.727
Totaal Vorderingen en overlopende activa	2.639.952	2.252.648

* Van de post "Nog te factureren bedragen" heeft betrekking op gemeente Enschede in 2023 en 2022 voor € 666.122 respectievelijk € 67.434.

Eigen vermogen

Geplaatst kapitaal

De gemeente Enschede is 100% eigenaar van Onderhoud Enschede BV. Het volgestorte aandelenkapitaal bedraagt 1 aandeel van € 1,00.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022

De jaarrekening 2022 is vastgesteld in de algemene vergadering gehouden op 17-5-2023.

De algemene vergadering heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2023.

De directie stelt met goedkeuring van de Raad van Commissarissen aan de algemene vergadering voor het resultaat over het boekjaar 2023 ten bedrage van € 459.973 geheel in mindering van de overige reserves te brengen. Dit voorstel is nog niet in de jaarrekening verwerkt.

Verloopoverzicht eigen vermogen

(B1.3)

Bedragen in €	Geplaatst kapitaal	Wettelijke en statutaire reserves	Overige reserves	Winstsaldo	Totaal
Stand per 1-1-2023	1	-	2.375.607	288.833	2.664.441
Toevoegingen	-	-	288.833	-459.973	-171.140
Onttrekkingen	-	-	-	-288.833	-288.833
Stand per 31-12-2023	1	-	2.664.440	-459.973	2.204.468

Voorzieningen

Voorzieningen betreffen garantievoorzieningen; voor inboet, boompalen & gietranden, watergeven in het 2e jaar, watergeven beplanting en voor degeneratiekosten. De voorzieningen zijn naar verwachting kortlopend en binnen één jaar afgewikkeld. Het verloop wordt als volgt weergegeven:

(B1.4)

Bedragen in €	Inboet	Water geven 2e jaar	Watergeven beplanting	Degeneratie kosten	Boompalen- gietranden	Totaal
Stand per 1-1-2023	50.488	87.077	10.020	-	11.957	159.542
Mutatie	-13.758	-10.576	18.526		-167	-5.975
Stand per 31-12-2023	36.730	76.501	28.546	-	11.790	153.567

Langlopende schulden

De langlopende schulden bestaan uit 3 langlopende leningen en uit langlopende verplichtingen uit hoofde van financial lease van de activa.

(B1.5)

Bedragen in €	2023	2022
	€	€
Langlopende lening	5.781.833	6.253.999
Leaseverplichting > 1 jaar	-	2.908
Totaal Langlopende schulden	5.781.833	6.256.907

Overzicht schulden naar looptijd:

	Stand per 31-12-2023	Aflossings- verplichting 2024	Resterende looptijd > 1 jaar	Resterende looptijd > 5 jaar	Rentevoet
	€	€	€	€	%
Schulden aan kredietinstellingen	1.500.000	300.000	1.200.000	-	0,61
Schulden aan kredietinstellingen	1.800.000	66.666	1.733.333	1.466.668	0,80
Schulden aan kredietinstellingen	2.954.000	105.500	2.848.500	2.426.500	0,80
Financiële leaseverplichtingen	2.908	2.908	-	-	
Totaal	6.256.908	475.074	5.781.833	3.893.168	

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Onder de kortlopende schulden is de rente en de aflossingsverplichting < 1 jaar van de langlopende lening en langlopende leaseverplichting opgenomen. De overlopende passiva en kortlopende schulden hebben daarnaast betrekking op de kosten met betrekking tot het boekjaar 2023 waarvan de facturen respectievelijk uitbetaling in 2024 plaatsvindt.

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(B1.6)		
<i>Bedragen in €</i>	2023	2022
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	-78.994	-13.416
Schulden aan groepsmaatschappijen		
Belastingen en premies sociale verzekeringen	194.154	80.344
Af te dragen BTW	7.927	11.291
Overige schulden en overlopende passiva	2.301.322	2.792.932
	<u>2.424.409</u>	<u>2.871.152</u>

Onderhanden projecten

Onderhanden projecten wordt als volgt gespecificeerd:

(B1.7)		
<i>Bedragen in €</i>	2023	2022
Positieve standen	54.186	146.637
Negatieve standen	-612.826	-291.405
Totaal onderhanden projecten	-558.640	-144.768

<i>Bedragen in €</i>	2023		2022	
	€	€	€	€
	Debet	Credit	Debet	Credit
Gefactureerde bedragen	38.725	1.167.342	126.264	597.735
Reeds verrichte werkzaamheden	92.911	554.516	272.902	306.330
Totaal onderhanden projecten	-54.186	612.826	-146.637	291.405

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen en voorwaardelijke activa en verplichtingen

De verplichtingen uit hoofde van met derden aangegane operational leaseovereenkomsten bedragen in totaal € 0. Hiervan vervalt binnen 1 jaar € 0. Verplichting > 5 jaar bedraagt € 0.

Per 31-12-2023 zijn er nog bestellingen geplaatst inzake investeringen voor een bedrag van € 0 en voor de nieuwbouw een bedrag van € 0.

De vennootschap heeft huurovereenkomsten afgesloten voor bepaalde en onbepaalde tijd. In deze huurovereenkomsten zijn verschillende opzegtermijnen opgenomen. De maandelijks huurpenningen voor 2023 bedragen € 7.156. Rekening houdend met de verschillende opzegtermijnen, hangt er met deze huurovereenkomsten een niet uit de balans blijkende verplichting samen van € 95.659. Verplichting >5 jaar bedraagt, gezien de opzegtermijnen, € 0.

Toelichting op de onderscheiden posten van de winst-en-verliesrekening

De productiewaarde is ten opzichte van vorig boekjaar toegenomen met 6,60 % (2022: 7,34 %).

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

(W/V1.1)

<i>Bedragen in €</i>	2023	2022
	€	€
Detachering ambtenaren en SW medewerkers	4.056.530	4.102.060
Inhuur personeel extern	<u>2.619.688</u>	<u>1.653.410</u>
Totaal uitbesteed werk en andere externe kosten	<u><u>6.676.218</u></u>	<u><u>5.755.470</u></u>

Lonen en salarissen

(W/V1.2)

<i>Bedragen in €</i>	2023	2022
	€	€
Lonen en salarissen	3.386.666	2.827.442
Pensioenlasten	340.725	273.712
Sociale lasten	<u>595.978</u>	<u>493.255</u>
Totaal	<u><u>4.323.369</u></u>	<u><u>3.594.410</u></u>

Gemiddeld aantal eigen medewerkers in dienst over 2023, uitgedrukt in fte op basis van een dienstverband van 37 uur, waren 103,54 medewerkers waarvan 5,93 staf. (2022: 88,27 medewerkers, waarvan 4,18 staf).

Afschrijvingen op materiële vaste activa

(W/V1.3)

<i>Bedragen in €</i>	2023	2022
Afschrijvingen	€	€
Materiele vaste activa	<u><u>837.919</u></u>	<u><u>623.280</u></u>

Overige bedrijfskosten

(W/V1.4)

Bedragen in €	2023	2022
	€	€
Onderhoud materieel, brandstof en materialen	2.219.878	2.095.058
Kantoorkosten (zoals automatisering, kosten P&O/Financiën)	806.432	761.695
Huisvesting (zoals huur, schoonmaak, elektriciteit)	537.411	482.602
Overige kosten (zoals verzekering, kwaliteitsplan, incidentele kosten)	202.297	207.466
Personele lasten (zoals opleiding, kleding)	473.300	432.797
Totaal overige bedrijfskosten	<u>4.239.318</u>	<u>3.979.618</u>

Bezoldiging commissarissen

De Raad van Commissarissen bestaat uit:

Anja Timmer

Bertus Ijdens

Koen Groenewold

De Raad van Commissarissen krijgt over het boekjaar een totale vergoeding van € 15.589. Deze kosten zijn onder de personele lasten opgenomen.

Ondertekening van de jaarrekening

Enschede, 1 mei 2024

Directie:

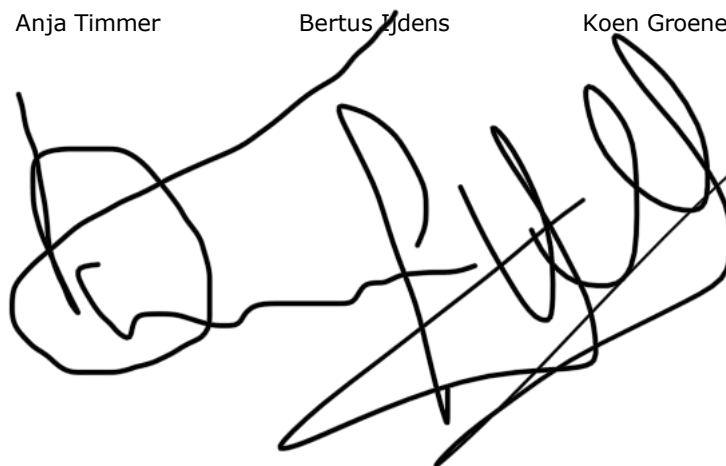
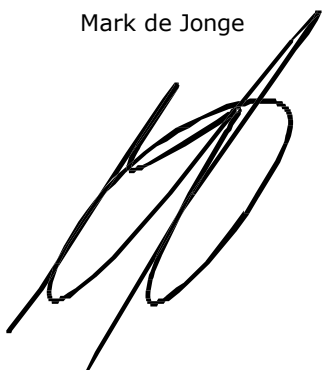
Commissarissen:

Mark de Jonge

Anja Timmer

Bertus Ijdens

Koen Groenewold

Overige gegevens

- Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat
- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

Conform artikel 19 lid 2 van de oprichtingsakte is de Algemene vergadering bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van (tussentijdse) uitkeringen, voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die de vennootschap moet aanhouden.

Onderhoud Enschede B.V.
Noord Esmarkerrondweg 419
7533 BL ENSCHEDE

Twentepoort Oost 14a
7609 RG Almelo
Postbus 206
7600 AE Almelo
Tel. 088-500 95 00
E-mail info@eshuis.com

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de aandeelhouder en raad van commissarissen van Onderhoud Enschede B.V.

Verklaring over de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Onderhoud Enschede B.V. te Enschede gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Onderhoud Enschede B.V. per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de winst-en-verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Onderhoud Enschede B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Het risico dat de directie maatregelen van interne beheersing doorbreekt

In iedere organisatie heeft het management de mogelijkheid om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken.

Wij besteden om die reden bij de controle aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het management bij:

- Journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- Schattingen en schattingsprocessen;
- Significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening;
- De betaalorganisatie.

Controlewerkzaamheden en waarnemingen

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen, uitgaande van een risico op doorbreking van dat proces. We hebben het proces rondom de totstandkoming van financiële verslaggeving beoordeeld en geëvalueerd.

Wij hebben handmatige journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria. Hierop zijn controlewerkzaamheden verricht, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening. Daarnaast hebben wij controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van de directie, waaronder de waardering van debiteuren, onderhanden projecten en voorzieningen.

Wij hebben de toelichting in de risicoparagrafen in het bestuursverslag (fraude analyse en de beheersingsmaatregelen) geëvalueerd en verwijzen naar de desbetreffende passage.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het management.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- overwegen of de continuïteitsbeoordeling van het bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben en het bestuur bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten;
- nagaan of het bestuur gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gereede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven;
- evalueren van de begrote operationele resultaten en daaraan gerelateerde kasstromen voor de periode van januari 2024 tot en met 31 december 2024 rekening houdend met ontwikkelingen in de branche en met onze kennis over de vennootschap die wij hebben vanuit de controle van de jaarrekening;
- analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd, inclusief het voldoen aan aflossingsverplichtingen en relevante convenanten;
- inwinnen van inlichtingen bij het bestuur over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door het bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is.

Verklaring over de in dit rapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat dit rapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Almelo, 1 mei 2024

Eshuis Registeraccountants B.V.

w.g. drs. J.H. Arends RA